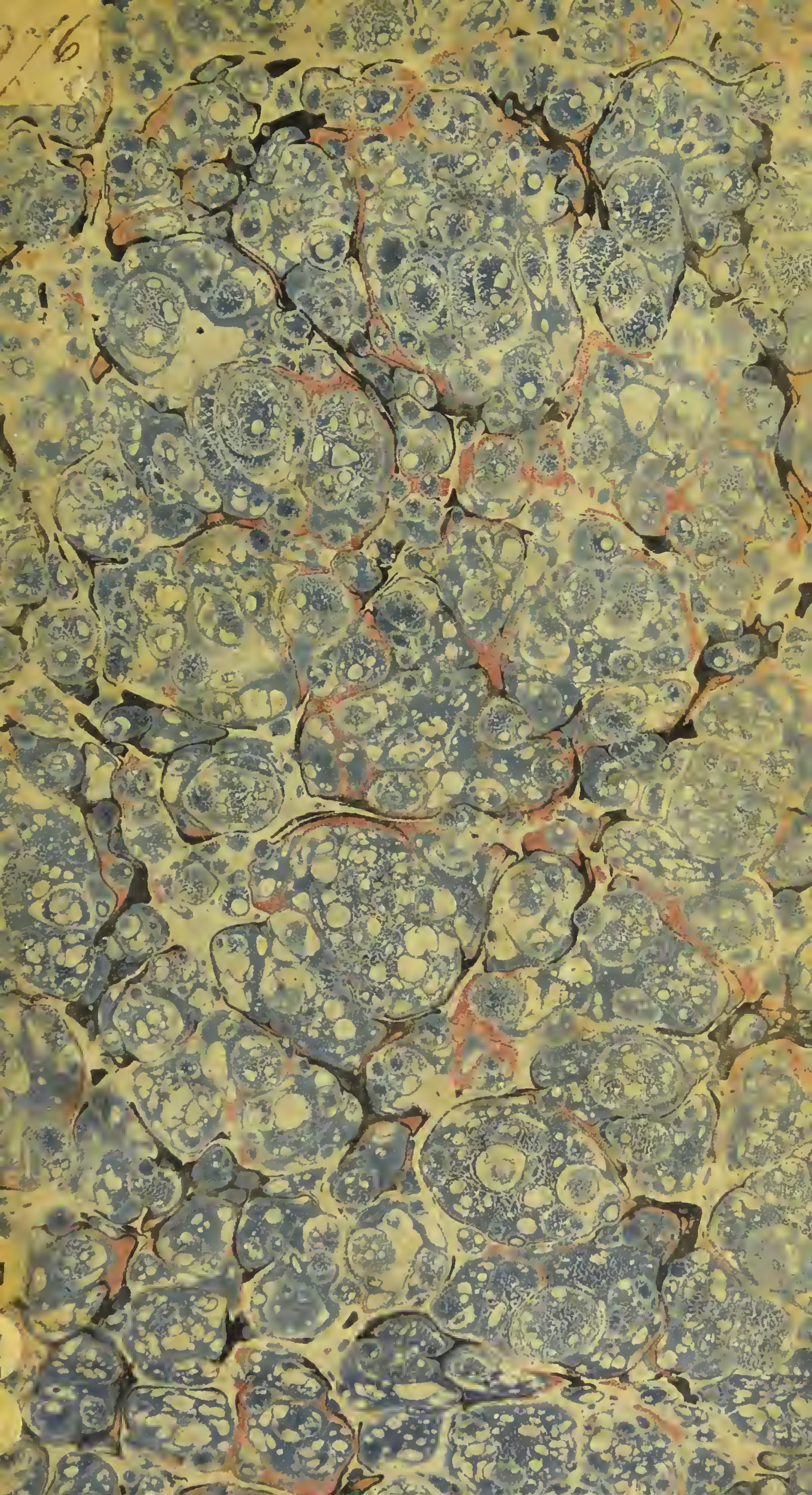

CORN. HENR. A ROY. MEDICINÆ DOCTOR.

AN FEMVR ALIQVANDO ET QVANAM METHODO E CAVITATE COTYLOIDEA SIT AMPVTANDVM?

CONSENSV ILLVSTRIS FACVLTATIS MEDICAE

PRAESIDE

PHILIPPO FRID. THEOD. MECKEL,

MEDICIN. ET CHIRVRG. DOCTORE, PROFESSORE PVBL. ORDINAR., DIRECTORE INSTIT. CLIN. REG. CHIRVRG.

PRO

SVMMIS IN MEDICINA HONORIBVS

LEGITIME OBTINENDIS

DIE XXVI. NOVEMBRIS MDCCXCIII.

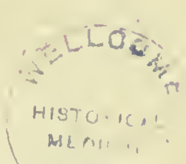
PVBLICE DISPVTABIT

FRANCISCVS UNGER,

SERVESTA - ANHALTINVS.

HALAE,

TYPIS CVRTIANIS.

WELLCOME

VIRO

IN MEDICINA EXPERIENTISSIMO

FRANCISCO COLSON,

HASCE

PRIMITIAS

D. D. D.

AUCTOR.

En adeſt dies, quo abſoluto vitae academicae curriculo honores artis noſtrae ſummos ambiam, et ex legibus inſtitutisque maiorum ſpecimine quodam oſtendam, num merear propoſita virtutis eruditionisve praemia. Quod etiamſi nec rara nec inaudita contineat, tamen magis ſcribentis debet ſpectari voluntas, quam eruditionis quaedam oſtentatio.

Com-

Commoramur enim in academiis, ut ambitum diſciplinarum medicarum ſub auſpiciis Profeſſorum penitus cognoſcamus, non ut inventa nova et arcana ex intimis medicinae penetralibus eliciamus.

Ergo L. B. ſis memor in huius ſcripti lectione, a iuvene invenilem modo laborem exſpectandum eſſe.

I. Fuit

I.

Fuit quondam aetas illa profperrima, tot poetarum cantibus celebrata, ubi in leviore aliqua atque incruenta curatione morborum tota verfabatur chirurgia. Verum poftquam ferrum e terrae penetralibus erutum eft, proh quanta erupit malorum cohors! variae excuduntur armorum fpecies, committuntur praelia, et erepti letho milites aegre membra vitamque morte nonnunquam peiorem trahunt multiplici cruciati vulnere.

Compagem humani corporis crudelibus hisce mediis labefactam aut folutam, reftituere pene fola poteft ars chirurgica. Quot enim bellatores, laefis fractisque artubus, cito fata fubirent ultima, nifi folers chirurgus auxiliatricem manum porrigeret; pro varia vulnerum fpecie, varia curationis ratio:

ratio: hoſtem interdum quidem, ſed raro, medicatrix natura proprio Marte debellat: ſaepius vero chirurgum aſſumit ducem, ut firmo hujus pede, ipſa monſtrante viam, incedat. Ne te deterreant inſoliti eventus, in deſperatis caſibus viriliter moliri operationes. Praeſtat enim, anceps quam nullum tentare remedium: extrema extremis curantur: quid non audendum, cum de eripienda Taenariis faucibus victima agitur? Nec quicquam intereſt, inquit Celſus, an ſatis tutum ſit remedium, quam nullum. Noli tamen eſſe plus aequo audacior. Certae ſunt artis Chirurgicae leges, certa ſunt praecepta, quibus tanquam Ariadnes filo utendum. Maneat inprimis alta mente repoſtum effatum illud: quicquid in deſperatis morborum anguſtiis Chirurgia tentat, illud poſſibile et neceſſarium eſſe ſufficit. Eo mentis conſilio impulſi, tum veteres, tum recentiores chirurgi varias, licet haud prius tentatas, operationes feliciſſimo cum ſucceſſu adhibuerunt, nos vero illorum freti auctoritate ac exemplis admittendam amputationem femoris in cavitate cotyloidea ſtatuimus, duplici nimirum ratione perſuaſi.

1)

1) cum fieri ea quidem vere poſſit.

2) cum ſaepius fieri neceſſario debeat.

Ardua molimur, ſed nulla, niſi ardua virtus.

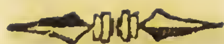
II.

Quot et quantis elatus eſt laudibus peritiſſimus ille vir, qui primus in cavitatem glenoideam ſcapulae ſcalpellum immittere feliciter auſus eſt. Easdemne laudes meretur, qui femoris amputationem in cavitate cotyloidea tentaverit ac ſuaſerit? Cur pariter os femoris in acetabulo reformidares amputare, ſi aliunde nullum prorſus petendum fuerit auxilium?

Eadem quidem fere eſt femoris ac humeri ſtructura: idem ergo ex utraque amputatione ſperandus exitus.

Amputatio humeri in articulo ſi inſtituitur; brachialis arteria ligatur, cum plurimi nervi medullae ſpinali proximi diſcinduntur: diſſecantur muſculi XIV et ligamentum capſulare.

Cum

Cum amputatur femur in acetabulo, ligatur arteria cruralis; nervus ejusdem nominis et Ischiadicus resecantur: sed ex hac ligatura leves uti ex brachialis ligatura oriri dolores, levioraque debent sequi accidentia, quam in brachio, ratione situs et numeri nervorum. Deinde fit sectio duorum ligamentorum, quorum alterum capsulare, alterum vulgo teres dicitur, posterius parvi pendendum. Secantur quidem XXIII musculi, quorum sex vix tanquam unus aestimandi sunt: pyramidalis, gemelli, obturatores et quadratus. Ex aliis XVII cruralis et duo vasti, omnium crassissimi, una cum femore, cui adhaerent, omnino eximuntur. Ergo aequus numerus musculorum in femore ac in humero putandus, dum operationem molimur. At vero ex his, qui supersunt, resecantur psoas, iliacus, lividus, fascia lata, et glutaei, in parte tendinea unde minima vel vere nulla suppuratio; et alii sex, excepto tricipite, cuius infra ligaturam pars superest minima; sunt graciles in parte sua superiore, ubi fit sectio, seminervosus, semimembranosus, biceps, gracilis, rectus cruris, denique sartorius, in quibus solis ut et in

con-

contextu cellulari ſuppuratio expectanda: ergo femoris aeque ac humeri in iunctura amputatio fieri poteſt.

III.

Femoris in acetabulo amputandi cauſa multiplex eſſe poteſt; fractura nimirum oblonga, caries oſſium, et praecipue ſphacelus. Uberior ventilatio argumentorum pro et contra amputationem, invenitur apud Bilguer, Kirkland, Tiſſot.

Oblonga dicitur fractura, quando vi externa os ſecundum longitudinem ſuam inſtar ligni fiſſum eſt. Haud facile talis fractura cognoſci poteſt, niſi cum oſſa fere nuda ſint, ut in anteriore cruris parte, ubi os tibiae ſatis nudum tota fere ſui longitudine digitis tangi poteſt. Ex illa fractura graviſſima ſequi poſſunt mala, quae quidem, ſed ſero nimis, illam adfuiſſe indicant. Ita apud *Boerhavium* *) legitur: Oblongae fracturae difficilior detectio, niſi ſero etc.

Femore

*) *Boerhave* Aphoriſm. 345.

Femore sic fisso, franguntur vasa per ossis substantiam decurrentia, paulatim distenduntur ligamenta, diffunduntur liquida, unde humorum corruptio, partium incumbentium inflammatio, gangraena et alia eiusmodi metuenda sunt. Difficilima quidem est huius fracturae diagnosis. Potest vero ex sequentibus efformari.

1mo. Si globus e sclopeto aut tormento bellico emissus femur violenter percusserit.

2do. Si tantus sit dolor, ut somnum perturbet.

3tio. Denique si fuerit maxima anxietas in articulo, praesertim in exercendis femoris motibus. Illae autem fracturae frequentiores sunt in castris: saepe enim fragmenta pilarum ferrearum excavatarum, pulvereque tormentario repletarum (Bomben), aut bracteae grandinis ferreae (Kartaetschen), aut alia bellica instrumenta mediam femoris partem aufe-runt: post amputationem chirurgi manu perfectam, aliquot elapsis diebus perit aeger. Tunc fracturam femoris oblongam usque ad caput eiusdem ossis extensam, ligamentorum distensionem, periostei

muscu-

musculorumque inflammationem et persaepe gangraenam causas fuisse mortis animadvertitur.

Sphacelus quoque amputationis causa. Si per validam contusionem sic laesa fuerint cuiusdam membri vasa, et ita destructa fuerit illius fabrica, ut nullus amplius humorum vitalium fieri possit circuitus, nullusque adsit sensus, nec calor in parte contusa; si denique putredine nata oriatur foetor cadaverosus, tunc sane denegato amputationis auxilio cito mors occurrit, ut patet exemplis sequentibus:

Praefecto navis bellicae totum brachium ad humerum usque adeo contusum fuerat ac conquassatum, ut neque omnino sensus neque calor ullus in tota hac corporis parte superesset, et, quamvis verus sphacelus iam ultra humeri articulum proserpsisset, iamque cadaveroso foetore totum corrumperetur brachium, chirurgus arte sua et aequanimitate aegroti fretus certae morti incertum praetulit remedium, et immediate membrum ex articulo exstirpavit. Idoneis deinde remediis, adiuta reliquum superavit natura, quod iam corruptum erat; et intra

tra bimeſtre ſpatium incolumis ad ſuos rediit ex ipſis orci faucibus ereptus aeger.

Alium ejusmodi caſum aurigae non poſſum quin adhuc enarrem. Ille concitatis in curſum furibundum equis e curru delapſus femur dextrum rotis implicatum in collo oſſis contritum habuit: ſic ut nullus amplius ſenſus nec calor ſupereſſet. O felicem nimium, ſi in tam imminenti periculo femur amputaſſet auxiliator chirurgus: verum naturae confidens nimis, aeger quarta die ſupremam diem obiit, ex quo deducendum eſt, amputationem femoris in acetabulo fuiſſe neceſſariam.

Quam frequentiores amputandi femoris cauſae cruenta poſt certamina! glandes, globuli, pilarum tormentariarum fragmenta etc. non modo fibras, venas, arterias, muſculos et nervos dilacerant, ſed etiam maiora vaſa, oſſaque contundunt et disrumpunt; unde partes calore vitali deſtitutae, multiplicem continui ſolutionem, multiplex morbi genus et lethalia inducunt ſymptomata.

Exem-

Exempli vice adducam fracturam femoris in collo vel prope collum cum ligamenti capsularis et musculorum dilaceratione. Fac superveniat arteriae cruralis aneurysma! — an committendus aeger naturae? Quodnam adhibendum auxilii genus? Unice hoc afferri potest amputatione in articulo. Ad quam dum te accinxeris, in iustorum aequorumque iudicum haudquaquam incurres reprehensiones, cum occasio fuerit praeceps atque periculum instans.

IV.

Antequam autem ad descriptionem ipsius methodi progrediar, liceat mihi, nonnulla, quae ad historiam huius operationis pertinent, praemittere.

Primus, qui An. 1739 de hac operatione instituenda scripsit, fuit Cl. Wohler, Regis Daniae chirurgus [1]).

Hic

1) Vid. Morand opuscules de chirurgie, 1768 p. 189 seq.

Hic methodum ſequentem propoſuit: Aegro in ſitu opportuno collocato inciſionem ſub ligamento Faloppii facit, vaſa ita nudata devincit, cavendo autem, ne nervi comprehendantur in ligatura. Quod ut efficiat, elevantur ope hamuli obtuſi vaſa, et acu curva paulo latiore paululum curvata quatuor filis ceratis latioribus cum vena ſocia arteria deligatur. Arteriae ſplenium imponitur. Quo peracto aeger in ventre collocandus; deinde femur paulisper flectendum, vel ſi dextrum tolli debet — verſus ſiniſtram partem adducendum, ita ut muſculus glutaeus maior aliquantum intendatur, cuius cutis, dum interea miniſter eam reducit, quemadmodum in iterata ſectione fieri ſolet, primum inciditur, ad duos vel tres digitos transverſos infra eam ſedem, in qua carnes paulo poſt ſecandae ſunt. Deinde, ſub tubere iſchii glutaeus maior diſſecatur oblique deorſum verſus trochanterem directa cultri lamina, ut muſculus in loco inſertionis ſeiungi poſſit, ſervato tamen eius ſegmine. Quo reclinato omnes illi muſculi diſſecandi ſunt, qui maiori trochanteri adhaerent, vel ei proximi ſunt, glutaeus medius et minimus, quadratus, gemini, obturator internus et externus. Tunc indi-

ce

ce digito finiſtrae manus margo cavitatis articularis quaerendus eſt, quo cognito ligamentum capſulare inciditur, id quod in ſede ab illo margine paulo remotiore fieri oportet, ne ille ſcalpello vexetur. Praecipue vero curandum eſt, ut ea pars huius ligamenti diſſecetur, quae in anteriore femore intra trochanteres oblique adhaeret; in ea ſede enim maxima articuli firmitas. Cum hoc ſecandi ſunt muſculi, qui ibidem terminantur. His peractis agitato femore eius caput de articulo emovetur inciſo ſimul ligamento tereti et reliquo capſulari. Quo tandem facto carnes anteriores circumſecantur omnes, et quotquot a tubere iſchii oriuntur. Membro ſic penitus diſſecto et e medio ſublato, carnis ſegmen poſterius illud vulneri ſuperimponitur, emplaſtrorum glutinantium et faſciarum ope ibi concontinendum.

Ab hac methodo parum differt Celeberr. Pouteau Chirurgi Nionenſis curatio, qui eodem anno una cum Wohlero huius curationis conſilium et modum communicavit, miſſis ad Academiam regiam

dissertationibus. Utraque dissertatio Morandi cura edita est [2]).

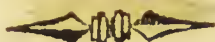
Anno 1743 Petr. Lalouette Med. Doct. Parisiensis in academica exercitatione hoc argumentum tractavit [3])

Lalouetti methodus in eo maxime a praecedentibus differt, quod vasa peracto demum opere divinciantur. Sanguinem vero in ipso opere ruentem ope torcularis in hunc usum fabrefacti continet. Arcu quidem chalybeato, lana et corio involuto, aeger cingitur, cuius una extremitas supra ossis ilei superiorem partem excurrit, definitque in infimis lumbaribus vertebris, iuxta spinam superiorem ilei firmanda, altera extrema pars anterius adplicatur ad symphysin ossium pubis. De utraque huius

2) Vid. Morand. opuscules de chirurgie 1768 pag. 189 et 199 seqq.

3) An femur in cavitate cotyloidea aliquando amputandum, Parisiis 1748.

huius arcus extrema parte emergit fubligaculum ex corio confectum, quod quidem alteri pelvis parti circumducitur. Hoc lorum firmatur fafciae ope, quae inguini fani lateris circumvolvitur, ibique arcum ferreum adnexum habet. Cochlea mobilis, quae huic loco adhaeret, globumque fubiectum habet, medio inter fpinam offis ilei et fymphyfin offium pubis loco, arteriae crurali adprimitur. Aegrum fere in fanum latus decumbere oportet. Sectione primum femiorbiculata, quae incipit a fuperiore maioris trochanteris parte, definitque iuxta tuber offis ifchii, involucra cum pinguedine, fafcia lata, mufculi glutaei, tendinesque mufculi pyramidalis et utriusque gemelli, obturatores et quadrati inciduntur usque ad articulum. Tunc ligamentum capfulare, digiti apice exploratum, diffecatur. Interea minifter femur agitat introrfumque movet, fic, ut ligamentum illud, quo caput femoris cotyloideae cavitati annectitur, retrahatur verfus tuber offis ifchii, quo facilius illud poffit diffecari. His

peractis femur versus pectus inclinatur, urgeturque leni agitatione versus pubem, ut caput ossis emoveri possit. Hoc emoto, id quod superest capsulae ligamentosae et carnium, circumsecandum est. Ex internis quidem et anterioribus carnibus lacinia, vel segma carnis conficitur, cujus longitudinem ac modum ad aegri habitum oportet accomodari. Femore jam demto vasa deligantur, et lacinia illa adducitur ad oppositum vulneris marginem, ibique emplastrorum glutinantium ope continetur, relicto tamen hiatu, ut puri et saniei exitus pateat.

Post hunc Cl. Ravaton hujus chirurgiae instituendae methodum descripsit, 4) quam autem praetereo, quia nimis crudelis, et a celeberrimo Bagieu jamjam satis vituperata est; jam ea de causa mihi impossibilis videtur, quia arteriae in ipso opere neque comprimuntur neque deligantur.

Anno

4) Traité des Playes d'armes a feu p. 345. cf. chirurgie d'Armées, Cap. XXVII.

Anno 1759. Cl. Moublet in dissertatione de eodem argumento 5) proposuit, quae parum differunt a Wohleri ratione, quam supra jam descripsimus.

Eodem anno Academia Chirurgiae Parisina quaestionem proposuit: 6) Dans le cas, ou l'Amputation de la Cuisse avec l'os de la hanche paroitroit l'unique resource pour sauver la vie a un malade, determiner si on doit pratiquer cette operation, et quelle seroit la methode la plus avantageuse a la faire?

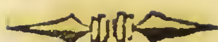
Anno 1768 Celeberr. Morand de hoc argumento dissertationem edidit 7), in qua praecipue nonnulla argumenta, quae contra operationem esse videbantur, debellat.

Porro

5) Vid. Journal de Medicine p. M. Vandermonde, T. II. p. 240 seqq.

6) Vid. Prix de l'Academie Royale de Chirurgie, T. I. P. II. p. 103.

7) Vid. opuscules de chirurgie p. Morand 1768 p. 176 seqq.

Porro de experimentis in animalibus captis nonnulla enarrat exempla [8]).

Nuper autem Toll in medic. commentar. Edinburgenſ. [9]) hiſtoriam nobis enarravit puellae cui cariei in articulo et in capite oſſis femoris cauſa, femur ex articulo excindebatur. Inciſione primum a Trochantere magno incipiente et oblique aſcendente usque ad interiorem partem femoris, et ſecunda, illi oppoſita directione facta cutem incidit autor. Eodem modo muſculis ſectis et caput oſſis de articulo emovit, quod, ligamento capſulari jam ſuppuratione deſtructo, facile fiebat. Nunc partes molles interni femoris lateris laciniam formabant, qua vaſa majora comprehendebantur. Hac lacinia manu prehenſa, bene compreſſa, et ſub ligamento Pupartii perſciſſa, vaſa ſubligavit et ita operationem abſolvit.

Poſt

8) c. l. p. 185 ſeqq.

9) Vid. Mediciniſche Commentar. von einer Geſellſchaft der Aerzte zu Edinburg, Th. 6. St. 3. Abſchn. 2. p. 359.

Poſt operationem autem cavitatem articuli ipſam eſſe carioſam animadvertebatur.

Quinta a vulneris obligatione die ligatura decidit.

Undecima die autem aegra reſpiratione anxia et aliis ſymptomatibus phthiſicis corripiebatur, et duodeviceſima, diem ſupremam obiit.

Poſt mortem ſuperficies pulmonum ulcuſculis plena inveniebatur, ex quo facile concludi poteſt, vulnere bene ſeſe habente, puellam potius phthiſi quam operatione mortuam eſſe.

Supereſt denique Flajani, qui hanc operationem etiam ſuadet.[10]) Sectione longitudinali incipit, ad arteriam denudandam. Quandoque caput femoris reſecat e cavitate cotyloidea antequam ſecti fuerint penitus muſculi.

10) Flajani oſſervazioni pratiche ſopra l'ampurazione degli articoli in Goettinger Anzeigen St. 165. p. 1651. anni 1792.

V.

Priusque fiat amputatio femoris in acetabulo, plura sunt disponenda:

1mo. Circa hanc operationem rite instructus chirurgus adiuvetur ministris, qui partem exstirpandam operanti, recto situ servare et immobilem aegrum retinere valeant.

2do. Idoneis operationi instrumentis munitus sit chirurgus. Sint vero: Scalpellum, acus incurvae multiplici filo cera obducto munitae, culter rectus longior, densior, et illo obtusior qui ad ossium amputationem quae in media membrorum regione fit, vulgo usurpatur.

3tio. Totus praesto sit apparatus, nempe linteum carptum, plumaceola, splenia figura et densitate diversa, fasciolae emplastro adhaesivo inductae; fascia pulvinaris instar cum subligaculis.

4to. Denique agaricus ſeu ſtyptica.

VI.

Omnibus rite diſpoſitis, aegrotante bene firmato et decubitum ſupinum ſervante, chirurgus moliatur ope ſcalpelli ſub inguine inciſionem, quoad poſſint vaſa detegi cruralia prope inguen liganda: quibus ligatis, aeger ita reponendus eſt, ut, thorace et capite depreſſis, in ſanum latus recumbat. Tunc adiutores femur ſuſtineant, dum alii cutem cum muſculis retrahunt: deinde Chirurgus prope ſartorium in femur cultrum immittens illumque ſuper os ducens, femur cultro transadigat, maiorem ultra trochanterem, a quo diſcedens primam laciniam conficiat, in qua comprehendantur, cutis, recti anterioris pars, vaſti externi portio, et faſcia lata. Tunc miniſter hanc laciniam attollat, ut nudus appareat maior trochanter, et ſubito ſecentur in ſua inſertione unaque inciſione, glutaei, pyramidalis,

obtu-

obturatores, et gemelli. Dein femur moveatur introrſum, ut operator articulum indice digito manus ſiniſtrae tangens, capſulam cultro forma circuli dimidii aperiat: quo motu quaque ſectione, femur iam luxatum offerat ligamentum teres, quod prope caput femoris reſecandum: Hiſce peractis, chirurgus caput femoris ſiniſtra manu praehendens ad ſe attrahat et cultrum circa caput femoris ducens, cavendo ne laedatur ambitus cavitatis cartilagineus, reliquum capſulae abſcindat, unde minorem petens trochanterem, quadrati, iliaci pſoae, lividique tendines reſecabit; denique reverſo poſtice cultro, ceteros muſculos, bicipitem, ſemimembranoſum, gracilemque internum transverſim reſcindat, et inverſo cultro, a tubere iſchii, quantum poterit diſcedens cutem ſectione obliqua reſecet: unde poſterior lacinia emerget: Tali denique modo amputatio abſolvenda.

Fracturam femoris oblongam praecipue ſpectat illa methodus. Varia quidem eſſe poteſt pro variis caſi-

casibus, nempe si femur fractum fuerit in collo et si musculorum insignis deperdita fuerit substantia; praescripta ante haec methodus in nullis casibus negligenda; neque tyronibus, sed exercitatissimis chirurgis committenda.

Femore sic exemto sanguinem ex ischiadica et obturatrice arteriis erumpentem Chirurgus vel ligatura vel agarico coerceat, [11]) sed praecavendum ne ischiadico nervo una cum arteria ligato, convulsivi motus exoriantur. Extrema filorum insuper vulnus reponenda: plumaceolis oleo terebinthinae vel balsamo quod a Fioraventi nomen habet imbutis repleatur acetabulum, ne saniosa materies longiore mora cartilaginem laedat. [12])

Segmenta vulneris secum iungenda propius et illis, ut contineantur, imponendae fasciolae, de quibus

11) Cavendum quoque ne rami laterales arteriarum iligati maneant.

12) Omnem apparatum involvat vesica porcina, quae mihi commendanda omnino videtur. Vid. Fabris Untersuchungen.

bus ſupra iam ſermo fuit. Ita tamen hoc fiat, ut ſeroſis humoribus plures pateant aditus; denique reliqua vulneris pars exacte obligetur, et totus, faſcia iam deſcripta, retineatur apparatus: verum antequam applicetur faſcia, opportunum fore putamus, apparatum ſpleniis liquore quodam calido et ſpirituoſo madidis involvere, quae calorem concilient usque dum ſanguis nativum vitae fomitem redditurus novas ſibi vias expediverit.

VII.

Accidentia tenuis victus ope, repetitisque venaeſectionibus debellanda: decubitum ſemper ſupinum retineat aeger ut facilior humorum et puris evacuatio per partem vulneris inferiorem obtineatur. In omnibus deligationibus attendendum eſt ut cavitas Cotyloidea quo occludatur usque, perfecte repleta ſit, (ut ſupra) Bis obligetur in die vulnus, dum recens plumaceolis digeſtivo illitis, quod leni

ſtimulo

ſtimulo partes vivas ſemimortuis ſubiacentes irritet, ut celeriter harum fiat ſuppuratio.

Plumaceola toto curationis tempore faſciolis ſuſtineantur, labia vulneris ne dehiſcant. Deinde emplaſtro et faſcia ſic firmentur, ut levi preſſione nimiam vaſculorum dilatationem impediant et nimia preſſione tenerrima haec vaſcula non deſtruant. Debet etiam ſic obtegi vulneris ſuperficies, ut ab aeris contactu defendatur; nam aer, praeſertim frigidus, miro modo mutat partes vulneratas, tenerrimaque vaſcula laedit et exſiccat. At vero cum in vulneris fundo recreſcentium et a marginibus ſenſim ſenſimque protendentium vaſorum videris congeriem, bonum inde praeſagium formaveris; nam illa vaſa inter ſe ad unionem coeunt, et ſic perdita corporis ſubſtantia mirabili artificio reſtituitur.

Amputato femore e cavitate cotyloidea ſecundum dictam methodum, non inſignior partim exſpectanda ſuppuratio, quia vulneris non erit maior ſuper-

perficies, quam in ſolitis femoris verſus partem ſupremam reſectionibus, in quibus diuturnam patiuntur ſuppurationem aegri, donec cutis quae ſenſim ſenſimque ſuccreſcit vulnus occludat.

Theſes.

Nervorum actionis modus in totum latet.

Praeter ſympathiam a nervis, nulla ponenda.

Motus internus partium oculi omnino ad meliorem viſionem confert.

Aeque harmonicae videntur eſſe auris partium internarum affectiones cum iis externarum, ut auditus perficiatur.

Chirurgiae omnino ſunt prae Medicina praerogativae.

Dantur omnino metaſtaſes lacteae.

Variolarum inſitio naturali infectioni longe anteponenda.

Partes ſolidae, quo magis organicae, eo minus, natura ſua praeditae, reſtituuntur.

Proprium ſtamen, non e glutine et terra tantum effectum, plurimis C. H. ſolidis adſcribendum eſt.

